Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gerontologia społeczna (Wykład), PG_00176637		
Kierunek studiów	Socjologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2027 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2028/2029
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	1.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Socjologii -> Zakład Socjologii Sportu i Zdrowia		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Piotr Czekanowski, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	0.0	10.0	25

Cel przedmiotu	Celem zajęć jest przybliżenie studentom podstaw wiedzy z zakresu interdyscyplinarnej nauki jaką jest gerontologia społeczna z uwagi na postępujący w dynamicznym tempie proces starzenia się ludności. Poznanie treści programowych ma ułatwiać studentom rozumienie zagadnień związanych z funkcjonowaniem samej zbiorowości ludzi starych, jaki i kwestii odnoszących się do tej zbiorowości w szerszym kontekście.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o człowieku jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach oraz uczestniczącym w praktykach kulturalnych w środowisku lokalnym, regionalnym, obszarze kultury narodowej i wymiany globalnej.	[SOCL3_W05] Dzięki studiowaniu gerontologii posiada zaawansowaną wiedzę o człowieku starszym jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne, zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach oraz uczestniczącym w praktykach kulturalnych w środowisku lokalnym, regionalnym, obszarze kultury narodowej i wymiany globalnej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowany sposób rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstające w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw oraz prawidłowości rządzące ich zmianą.	[SOCL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowany sposób rodzaje więzi społecznych o charakterze nieformalnym i sformalizowanym powstające w różnych typach grup, sieci społecznych i społeczeństw, zwłaszcza w tych, które często w znaczącej mierze są współtworzone przez osoby starsze (uwzględniając relacji międzypokoleniowe), a także prawidłowości rządzące ich zmianą.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, które wynikają obecnie z bardzo nasilonego procesu starzenia się współczesnych. Ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro i makrospołecznej oraz w skali globalnej w tego typu społeczeństwach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne, które występują w najstarszych generacjach wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii ogólnej, socjologii starości oraz wyobraźnię socjologiczną.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U06] Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę socjologiczną do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej.	[SOCL3_U06] Potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę socjologiczną odnoszącą się do ludzi w tzw. trzecim wieku do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej, w której coraz częściej mamy do czynienia właśnie z osobami starszymi.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Szczegółowe omówienie zawartości sylabusu. 2. Sytuacja demograficzna w Polsce i w wybranych krajach świata. Gerontologia - geriatria - gerontologia społeczna - socjologia starości - relacje znaczeniowe. Polskie Towarzystwo Gerontologiczne. Pomorska Wojewódzka Rada Seniorów. 3. Badania ludzi starych kwestie metodologiczne. 4. Starzenie się jako proces zindywidualizowany i wielopłaszczyznowy: wybrane określenia wieku i teorie starzenia się. Wzory (przebiegi) starzenia się i starości: starzenie pomyślne, zwyczajne i patologiczne. 5. Zmiany odnoszące się do miejsca i roli człowieka starego w rodzinie i społeczeństwie. (m. in. relacje międzypokoleniowe, kontakty rówieśnicze, subkultura ludzi starych, Uniwersytety Trzeciego Wieku). 6. Pomoc w rodzinie. 7. Pomoc pozarodzinna. Pomoc społeczna a ludzie starzy. Gerontologiczna praca socjalna. 8. Problematyka umierania i śmierci (postawy wobec śmierci, instytucjonalizacja śmierci, zasady i formy opieki hospicyjno-paliatywnej, żałoba, eutanazja).
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne: zaliczony trzeci semestr studiów. Wymagania dodatkowe: podstawowa wiedza nt. zbiorowości oraz więzi społecznych.
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>Test pisemny</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur: Błędowski P., Grodzicki T., Mossakowska M., Zdrojewski T. (red. nauk.), PolSenior 2. Badanie poszczególnych obszarów stanu zdrowia osób starszych, w tym jakości życia związanej ze zdrowiem, Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk, 2021. Czekanowski P., Społeczne aspekty starzenia się ludności w Polsce. Perspektywa socjologii starości, Wydawnictwo UG, Gdańsk, 2012. Szatur-Jaworska B, Błędowski P., Dzięgielewska M., Podstawy gerontologii społecznej, ASPRA-JR, Warszawa, 2006. Woźniak Z., Starość. Bilans zadanie wyzwanie, Wyd. Nauk. WNS, UAM, Poznań, 2016. Zych A. A. (red. nauk.), Encyklopedia starości, starzenia się i niepełnosprawności, tomy 1-5, Thesaurus Silesiae, Katowice, 2017.

	Uzupełniająca lista lektur	Fabiś A., Wawrzyniak J. K., Chabior A., Ludzka starość. Wybrane zagadnienia gerontologii społecznej, Impuls, 2015. Gerontologia Polska - kwartalnik Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego. Łuszczyńska M. (Ed.), Researching Ageing. Methodological Challenges and their Empirical Background, Routledge, London and New York (seria: Routledge Advances in Research Methods), 2020. Rancew-Sikora D., Obracht-Prondzyński C., Kaczmarczyk M., Czekanowski P. (red.), O społecznym znaczeniu tożsamości, miejsca i czasu życia. Szkice socjologiczne i gerontologiczne. Księga dedykowana prof. Brunonowi Synakowi, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie, Gdańsk, 2013. Szatur-Jaworska B. (red.), O sposobach mówienia o starości. Debata, analiza, przykłady, RPO, Warszawa, 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.